

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**ІНСТИТУТ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

**МАТЕРІАЛИ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: РЕАЛІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ»**

12 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

ХАРКІВ – 2018

УДК 378.018.43
ББК 74.580.22
Д48

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол №7 від 07.12.2018 р.).*

Д48 Матеріали I всеукраїнської науково-практичної конференції «Дистанційна освіта: реалії та перспективи» (12 грудня, 2018р., м. Харків)/ Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2018., 69с.

За зміст тез відповідальність несе автор

Видано за рахунок авторів

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2018.

ЗМІСТ

Авраменко О. В. ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ	5
Бабенко М. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	7
Боярська-Хоменко А. В. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК СКЛАДОВА СИТЕМИ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ	9
Доценко С. О., Лебедєва В. В. РОЛЬ І МІСЦЕ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	12
Доценко С. О., Прокопенко І. А. ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА	15
Грановська Т. Я. ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ЯК ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТІВ ЦИКЛУ ТОЧНИХ І ПРИРОДНИЧИХ НАУК	18
Прокопенко А. І., Зуб С. С., Ляшко Н. І. ГРІД-ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	21
Істоміна Р. Ф. ICTs IN THE EL CLASSROOM	25
Карасюк В. В., Бакуменко В. Б., Кликов О. І. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В НЮУ ІМ. ЯРОСЛАВА МУДРОГО	27
Каук В. І., Гребенюк В. О. ЯКІСТЬ ТА ІНТЕРЕС – ОСНОВНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	30
Кухаренко В. М. ПЕРЕШКОДИ ВПРОВАДЖЕННЮ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	33
Козаченко Г. В. ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	35
Шевченко В.А., Кудин А.И. ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИСТАНЦИОННЫХ КУРСОВ НА БАЗЕ MOODLE ПРИ ОБУЧЕНИИ СТУДЕНТОВ ДНЕВНОЙ ФОРМЫ.....	39
Левчук В.Г., Тимченко Г.М., Бережна Н.І. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ КЛАСИЧНОЇ ОСВІТИ.....	41
Лушнікова О. М., Шершенюк О. М.	

ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ 43

Науменко Н. В., Козлов А. В.

WEB – КВЕСТ ЯК МЕТОД АКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 46

Оре Т. А.

ЕЛЕКТРОННІ КОМПЛЕКСИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИШУ (ДОСВІД ХНУРЕ)..... 48

Пей Чжиюн.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИТАЮ 51

Радченко Л. П.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МАГІСТЕРСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ З ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ 53

Семененко Л. П.

ПОВНОТЕКСТОВІ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕКИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ 55

Сідельнікова В. К.

СУПЕРЕЧНОСТІ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ..... 59

Соляр В. В.

СТРУКТУРУВАННЯ ВІДКРИТИХ РЕСУРСІВ ВИБІРКОВОГО ПРАКТИЧНОГО КУРСУ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ТЬЮТОРА «ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В ОСВІТІ» 61

Тимченко Г.М., Ленд'єл М.І., Мананчиков А.А., Акінін Л. А.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У КЛАСИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 63

Яценко Р. М., Святаш Д. В.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ.. 65

зберігання та видалення даних. Інформаційна безпека. Правила безпечної роботи в Інтернеті. Комунікаційна безпека. Спам. Кібербезпека мобільних пристроїв.

Тема 3 Кібербезпека в системі освіти. Класифікація інформації за ступенем закритості. Система шкільної документації щодо кібербезпеки. Достовірність інформації, що використовується у освітньому процесі. Протидія впливу в соціальних мережах.

Зазначимо, що в епоху цифрового громадянства проблема кібербезпеки, зокрема в освітній галузі стає вкрай актуальною. Важливими є пошук та використання нових підходів, технологій, інноваційних форм та способів забезпечення інформаційної безпеки в педагогічній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про кібернетичну безпеку України» // Відомості Верховної Ради України, 2017. № 45. ст.403.

2. Доценко С. О., Прокопенко А. І. Цифрова грамотність майбутніх учителів у контексті STEM-освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів : теорія і практика : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2018 р.). Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Харків : «Стиль-Издат», 2018. 476 с., С. 298-300.

3. Інформатика : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / [О.О. Бондаренко, В.В.Ластовецький, О.П.Пилипчук, Є.А.Шестопапов]. — Харків : Вид-во «Ранок», 2017.

4. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка.— К.: ДУТ, 2015.— 288 с.

Доценко Світлана Олексівна

завідувач кафедри інформаційних технологій ХНПУ імені Г.С.Сковороди,
кандидат педагогічних наук, доцент

svetlana.dotsenko@hnpu.edu.ua

Прокопенко Ірина Андріївна

керівник Тренінгового центру соціального та професійного розвитку людини
ХНПУ імені Г.С.Сковороди, кандидат педагогічних наук, доцент

training.center.hnpu@gmail.com

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

Сучасні цифрові технології радикально змінюють економіку, спосіб життя в цілому. Ринок праці вимагає якісної підготовки випускників навчальних закладів. Цифровізація впливає не лише на зміст освіти, але й на його організацію. Ці процеси мають неоднозначні наслідки для позиціонування як

університетів, так і викладацької праці. Необхідні компетенції студенти отримують за стінами навчальних закладів, оскільки освітні програми часто не встигають за динамікою технологій. Ринок онлайн-освіти визначає проблему щодо статусу диплому спеціаліста. Викладач перетворюється з носія трансльованих знань і умінь в навігатора, який допомагає орієнтуватися у базах знань. Особливо гостро стоять всі ці питання стосовно реформування національної системи вищої освіти [2].

Останні три десятиліття ознаменувалися стрімкою еволюцією, а точніше, революцією категорій і понять, які пов'язані з використанням засобів обчислювальної техніки: «комп'ютеризація», «інформатизація», «інтернетизація», «цифровізація» тощо. І якщо два-три роки тому актуальними були питання співвідношення віртуального та реального простору, то зараз ми вже говоримо про єдиний інформаційний простір, причому як для організацій, так і для приватних осіб.

Цифровізація освіти відкриває нові перспективи для будь-якої професійної сфери, оскільки дає можливість розширювати контекст діяльності, організовувати міжнародну співпрацю, створювати віртуальні групи та спільноти, форуми та чати, забезпечувати доступ до матеріалів різних форматів (текстів, мультимедіа, телебачення, підкастів тощо), розширювати можливості спілкування з носіями мови через різноманітні Інтернет-системи, тощо. Сьогодні ВНЗ несуть відповідальність за «перетворення» своїх студентів на активних «цифрових громадян», що у своє чергу потребує оновлення змісту навчальних програм, підвищення професійного розвитку викладачів для надання студентам відповідних послуг та ресурсів. Тому проблема підвищення цифрової грамотності майбутніх фахівців сьогодні є вкрай актуальною.

Розрізняють цифрову та комп'ютерну грамотність. Під комп'ютерною грамотністю (анг. computer literacy) розуміють уміння та навички роботи з комп'ютером, управління файлами й папками, знання основ інформатики, мінімальне використання офісних програм [1].

Виникнення поняття «цифрова грамотність» традиційно пов'язують з ім'ям американського вченого і журналіста Пола Гілстера, автора монографії «Цифрова грамотність», яка вийшла в 1997 році. Так цифрова грамотність (анг. digital fluency) — це набір знань та умінь, які необхідні для безпечного та ефективного використання цифрових технологій й ресурсів Інтернету, зокрема вміння шукати інформацію, критично її оцінювати та використовувати в професійній діяльності.

Щодо досліджень з цифрової грамотності, то динамічний розвиток комп'ютеризації дещо випереджає вміння та навички основної маси користувачів. Опитування щодо наявності «цифрової грамотності» в країнах із розвиненими Інтернет-сегментами проводяться з регулярною періодичністю та на їх основі корегують національні та міждержавні програми. Наприклад, в Євросоюзі програма підтримки інтернет-компетентностей користувачів як мінімум п'ята за дванадцять років. За даними, що були зібраними Єврокомісією за допомогою профільних проектів, 95 % молодих громадян Євросоюзу

«сидять» в он-лайні. Ця цифра стосується підлітків та молоді 16-24 років. Але за даними EU Kids Online, у більш юних користувачів ситуація не сильно відрізняється. Час, який вони проводять в Інтернеті, неухильно зростає за рахунок мобільних пристроїв та мобільного Інтернету. Крім того, рівень цифрової освіченості шкільних вчителів за даними опитування, теж не дуже високий — тільки 20-25 % школярів навчаються у вчителів із високим рівнем цифрової грамотності або у педагогів, що підтримують активне використання цифрових технологій у навчальному процесі. Крім того, у шкільному розкладі не має дисципліни, що пов'язана з цифровим навчанням.

Ефективними шляхами формування цифрової грамотності є впровадження в навчальний процес дистанційних курсів, тренінгів, вебінарів, майстер-класів, круглих столів, «клубів програмування», програм стажування, акцій «Час коду» тощо на більш системному рівні.

Вагоме значення має введення до навчальних планів підготовки бакалаврів і магістрів навчальних дисциплін з формування та розвитку цифрової грамотності. Так з 2018 навчального року у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди в межах навчальної дисципліни «Педагогіка» введено змістові модулі «Засоби цифрової підготовки» для бакалаврів та «Кібербезпека в освіті» для магістрів. Студентам пропонуються лекції та практичні заняття за темами: «Цифрове громадянство», «Цифрова грамотність та цифрова компетентність», «Технічні онлайн-компетентності», «Мережеві можливості для навчання», «Основні засади забезпечення кібербезпеки в Україні та світі», «Кібербезпека інформаційних технологій та систем», «Кібербезпека в системі освіти» тощо.

Очікувані результати курсу:

- наявність знань щодо теорії цифрового покоління, розуміння особливостей змін мислення, уваги й пам'яті у цифрового покоління; знання структури цифрової грамотності, розуміння специфіки цифрового споживання, цифрової безпеки, цифрової компетентності; знання видів інтернет-комунікації, видів ризиків в Інтернеті, розуміння особливостей цифрової поведінки особистості; знання споживчих можливостей і ризиків Інтернет-шопінгу; напрямків досліджень цифрової грамотності в Україні та за кордоном;
- сформованість умінь щодо: 1) аналізу структури цифрової грамотності; проведення SWOT-аналізу інформації, аналізу цифрової безпеки, сильних та слабких сторін, ризиків для користувачів, аналізу практичних ситуацій інтернет-комунікації; готовність до самомотивації щодо оновлення практичних умінь використання нових навчальних програм; 2) аналізу наукових статей; дослідження проблемних ситуацій та засобів їх вирішення (ментальні карти, Smart-діаграми, тощо); 3) моделювання структури цифрової грамотності, проектування принципів цифрового громадянства, поточного прогнозу розвитку цифрового суспільства, цифрового навчання; проектування алгоритмів розв'язування задач цифрової комерції, навчання, комунікації; оцінка практичних ситуацій цифрової взаємодії учнів, можливостей цифрової комерції, оцінка ризиків і ситуацій цифрової агресії — тролінг і кібербулінг, створення

ліній допомоги.

На лекційних та практичних заняттях використовуються кейс методи, метод мозкової акати, методи критичного мислення (сенкан, кубування, метод прес, «шість капелюхів» тощо).

У зв'язку з тим, що цифровий технологічний прогрес вимагає абсолютно іншого рівня компетентності від майбутніх фахівців, однією зі значущих компетентностей є цифрова грамотність, яка поєднує в собі цілий ряд спеціальних умінь та навичок, що сприяють підвищенню ефективності процесу навчання за допомогою «вдалого» застосування цифрових технологій у майбутній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Доценко С. О., Прокопенко А. І. Цифрова грамотність майбутніх учителів у контексті STEM-освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів : теорія і практика : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2018 р.). Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – Харків : «Стиль-Издат», 2018. 476 с., С. 298-300.

2. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / кол. авторів; за ред. І.Ф. Прокопенка. 3-є вид. доп. І перероб. Харків, 2018. 457 с.

3. Мурашкевич О. А., Черних О. О. Освіта в сфері прав людини в Інтернеті : методичний посібник. — К. : ВАІТЕ. 2015. 70 с.

Грановська Тетяна Яківна
аспірантка кафедри загальної педагогіки
і педагогіки вищої школи
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
taniya20gran@gmail.com

ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ЯК ЗАСОБІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТІВ ЦИКЛУ ТОЧНИХ І ПРИРОДНИЧИХ НАУК

Сучасний стан освіти в Україні потребує застосуванні інноваційних технологій. Їх використання має спрямовуватися на покращення умов навчання, робити їх більш доступними і відкритими. Допомогти у вирішенні цього завдання може дистанційна освіта (ДО).

Поява дистанційної освіти призвела до зовсім нового розуміння процесу навчання і розширила його можливості. До переваг ДО можна віднести: навчання в будь-який момент часу, можливість самостійно обирати курси для навчання, необмеженість у часі, віддаленість навчання, доступність навчання.

Виділяють наступні моделі дистанційного навчання:

- на базі самостійного вивчення матеріалу (екстернат);
- навчання в університеті;

Наукове видання

**I всеукраїнська науково-практична конференція
«Дистанційна освіта: реалії та перспективи»**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
12 грудня 2018 року

Підписано до друку 11.12.2018 Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – цифровий. Ум. друк. арк.4,31.
Обл.-вид.арк. 4,17 Зам. №485 . Наклад 300 прим. Ціна договірна.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди.

Україна, 61002, м. Харків, вул. Алчевських,29.

Видавництво «Мітра»

Свідоцтво про державну реєстрацію: Серія ДК №1635

від 25.12.03. Ліцензія №1413900866

т.: +380675765437, e-mail: mitra_izdat@meta.ua
